Цана асобнага нумару 15 гр. Przesyłka opłacona ryczałtem.

№ 45 (96). Вільня, Серада 8 Чэрвеня 1927 г. Год III

СЯЛЯНСКАЯ НІВА

Няхай жыве Беларускі Народ!

Адрэс Рэдакцыі і Адміністрацыі: ВІЛЬНЯ, ЗАВАЛЬНАЯ 6. (Wilno, Zawalna 6.).

Рэдакцыя адчынена штодня ад 9 да 3 гадзіны апрача сьвята.

Рэдактар прыймае ад 12 да 2 гадз.

Зямля Сялянству бяз выкупу!

Падпіска: на адзін месяц — 1 зал., на 3 месяцы — 2 зал., на 6 месяцаў 4 зал., на год — 8 зал. Для заграніцы удвая даражэй.

Аплата надрукаванага залежыць ад рэдакцыі

ВЫХОДЗЕ Ў СЕРАДУ І СУБОТУ.

ОРГАН БЕЛАРУСКАГА СЯЛЯНСКАГА САЮЗУ.

Нацыянальным фронтам.

У папярэднім нумары нашае газэты мы ўжо адзначылі заданьні самаўрадаў. Ужо з таго невялікага артыкулу можна пракапацца, што значэньне самаўрадаў для нашай цяжкай сучаснасьці — надта вялікае. Дык ясна, каб выконваць вялікія заданьні самаўрадаў трэба перадусім, каб выканаўцы былі пранікнуты прыхільным пачуцьцем да справы, а праўдзівей кажучы, да таго, для каго гэтая справа творыцца. Пішучы гэта я маю на думцы, што самаўрад на беларускіх землях, павінен быць такім, які стаў-бы на нацыянальным беларускім грунце, бо толькі гэтакі самаўрад можа пранікнуцца прыхільным пачуцьцём да самаўрадавых справаў нашага народу і будзе працаваць на яго карысьць.

Калі гэтак, дык паўстае пытаньне з каго павінен складацца самаўрад? Ясна, што з Беларусаў. Ставіць такое пытаньне і адказваць на яго прыходзіцца дзеля таго, што ў шмат мясцовасьцях, ня гледзячы на тое, што жыхарства зьяўляецца ў значным ліку беларускім сялянствам, у самаўрадах засядаюць абшарнікі ды асаднікі. Пры цяперашніх выбарах, калі яны толькі адбудуцца, гэтага не павінна быць. Цяпер самаўрад павінен быць нашым, дык і трэба ісьці на выбары нацыянальным фронтам. У валасным самаўрадзе павінен быць Беларус-селянін, а не якіколечы прыблуда асаднік, ці зубр-абшарнік. Гэта мусіць памятаць сялянства і ўсімі магчымымі спосабамі імкнуцца зьдзейсьніць гэта, разумеючы, што толькі самі, а ня хто іншы ўпарадкуем самаўрадовую гаспадарку.

Праўда, калі толькі распачнуцца выбары да самаўрадаў, дык адміністрацыя будзе ставіць усялякія перашкоды. У гэтым мы ўжо пераканаліся, але-ж трэба быць станоўкімі, ня трэба ісьці ні на якія кампрамісы, ні на якую згоду з чужацкімі элемэнтамі і не рабіць ніякіх уступак асаднікам ды абшарнікам. Трэба паказаць сваю волю і дамагацца свайго права. І калі мы, вядучы сваю лінію, вытрываем, дык нашы валадары будуць змушаны лічыцца з намі, бо ня будуць мець магчымасьці ігнараваць нашы правы і крыўдзіць нас.

Калі мы пойдзем на вабары да валасных самаўрадаў беларускім нацыянальным фронтам усе разам, але бяз здраднікаў і правядзём у самаўрады сваіх людзей, дык магчыма, што ўлады пастараюцца ўняважніць гэтыя выбары і будуць шукаць спосабу стварыць „свой“ самаўрад. Дык і няхай робяць гэтак, тагды мы будзем знаць, што права наша, якое прыслугоўвае нам паводле міжнародавых забавязаньняў, якія польская ўлада дала і на падставе якіх збудавала сваю канстытуцыю,—самою-ж уладою пагвалчана. А гэта будзе самой уладзе не карысна, бо яна будзе што-раз больш траціць гэтым свой дзяржаўны аўтарытэт. З тою ўладаю, якая пагвалчвае правы свайго народу і не выконвае дадзеных і прызнаных ею міжнародавых абавязаньняў, ніхто ня лічыцца і не давярае ёй.

І калі да гэтых часоў Польшча не давала нам самаўрадаў, дык гэта, у лучнасьці з іншымі ненармальнасьцямі, пэўна значна прычынілася да таго, што Польшча ніяк ня можа атрымаць замежную пазыку на карысных для сябе варунках.

Апрача таго самаўрадавая цяперашняя гаспадарка, якую вяла і вядзе адміністрацыйная ўлада пхае гаспадарчае жыцьцё нашага краю на бераг бяздоньніцы. Чым даўжэй трывала-б урадавае кіраўніцтва самаўрадам, тым больш край наш западаў-бы ў галіту і бясспраўе, а гэта магло-б выклікаць вельмі небясьпечныя для ўлады падзеі.

Вось гэтыя даказы ненармальных зьявішчаў можа і змусілі польскі ўрад прыхіліцца да неабходнасьці выбару валасных і паагул усіх самаўрадаў і калі ён правядзе іх па старой сыстэме, дык нічога гэтым не паправіць.

Канчаючы наш артыкул мы яшчэ раз вартаемся да асноўное яго тэмы і кажам, што на выбары да валасных самаўрадаў наша беларускае сялянства павінна ісьці напыянальным фронтам. Наша сялянства павінна вырваць самаўрады з рук асаднікаў і абшарнікаў, якія кіруюць да гэтых часоў самаўрадавай гаспадаркай.

Праграма і тактыка

Усім добра ведама аб тых рэпрэсыях і аб тых варожых адносінах ураду якія прыходзілася і прыходзіцца дазнаваць арганізацыі Беларускага Сялянскага Саюзу. Аднак-жа „Нашыя Праўды“ маюць адвагу прыпісваць Сял. Саюзу нейкую ўгоду. Але-ж чаго, як ня хлусні і манлівае зьвягі можна чакаць ад газэты кіраўнікі якое ведаюць як падмалёўваюцца „на-чырвана ведамыя жанчыны, што на вечарох выходзяць з ведамай мэтай на вуліцы места“?.. Аб гэтым сьведчыць артыкул „Праграмы і партыі“ зьмешчаны ў № 17 „Нашае Праўды“.

І вось, аўтар гэтага артыкулу які, як відаць з яго заценкі, добра знаёмы з тактыкай вулічных жанчын, прызнаўшы, што праграма Сял. Саюзу мала розніцца ад праграмы Грамады, убачыўшы у кіраўнікоў Сял. Саюзу нейшчырасць і нахіл да угоды, гавора, што „тыя лёзунгі, якія абвяшчаюць іхняя (знача Сял. Саюзу) праграмы, могуць быць зьдзейсьнены толькі шляхам барацьбы з'арганізованых масаў сялян і работнікаў“.

Прызнаючы слушнасьць прыточаных словаў і прыймаючы іх за сьвятую праўду, мы ведаем і другую праўду: а гэта тое, што каб зьдзейсьніць тыя лёзунгі, якія напісаны ў праграме трэба мець магчымасць і сродкі. Але-ж на вялікі жаль мы мусім прызнацца, што гэтых дзьвёх рэчаў у нас няма.

Дык вось чаму чытаючы „залатыя словы“ „Нашае Праўды“ мы проста ўцешыліся, ну думаем аўтар, які зразумеў гэтак ясна беларускую справу, зараз-жа цакажа нам шлях да здабыцьця патрэбных Беларусам рэчаў!... Аж-но, прышлося расчаравацца, бо далей замест якіх-колечы канкрэтных прапановаў, аўтар пачаў прычапляць Сялянск. Саюзу новыя і новыя пасквілі.

А калі гэтак, дык акурат „Наша Праўда“ робіць тое, што прыпісвае нам. А іменна яна сіліцца разьбіць адзіны беларускі нацыянальна-незалежніцкі фронт, а гэтым самым аслабіць вызвольны рух. Бо навошта-ж сыпаць дакоры і наганы іншым у тым, чаго сам ня робіш, а іменна: чаму-ж кіраўнік „Нашае Праўды“ не вядзе барацьбы з урадам, а ўвесь час „бомбардуе“ сваіх-жа Беларусаў! Ён-жа ведае тактыку барацьбы, мае на гэта 120 тысячную армію?!

Вось дзе загадка!

Наперад ведаем, што „Наша Праўда“ на гэта можа адказаць: Грамада ня можа весьці барацьбу, бо зьліквідавана, пабіта. Калі гэтак, дык мы пазволім паставіць іздоў пытаньне: чаму-ж гэта сталася? А таму, што ў арганізованай Грамадзе ўсё апіралася на мыльным пузыры, не на арганізацыі, а на рэгістрацыі тых, якія жадалі падзяліць яшчэ не здабытыя трафэі. Дык вось чаму „вялікі чалавек“, як называлі Грамаду яе кіраўнікі, 100 тысячная армія „сьведамых сялян і работнікаў“ (як рэкламавалі папярэднікі „Нашае Праўды“), ад аднаго „росчарку“ міністэрскага пяра зляжыла сваё аружжа, (адаючы чырвоныя білеты на пастарункі) і выдала ў палон увесь каманданы свой склад.

Разумеючы ўсе гэта ад пачатку, мы вядзем падгатаваўчую працу, мы імкнемся даць масам такую сьведамасць, якая-б гартавала іх у барацьбе за свае правы, якая-б сталася заправдным аружжам цьвёрдым як сталь. Але-ж гэтай нашай працы, відаць зусім сьвядома, у перапудзе за тое, што з наступленьнем сьведамасьці кончацца магчымасьць баламуцтва, ставіць перашкоды „беспартыйная“ „Наша Праўда, а праўдзівей кажучы яе кіраўнік. Але чаму-ж гэта ўкараючы нас у бяздзейнасьці, мажучы магчымасць на дзейнасць кіраўнік „Нашае Праўды“ замест таго, каб атакаваць запраўднага ворага з выгаднае пазыцыі—„бамбардуе“ нас Беларусаў згуртаваных каля Беларускага Сял. Саюзу як нацыянальнай незалежніцкай арганізацыі?

Чаму-ж „Н. П.“ Не змагаецца з паўлюкевічаўшчынай і умястоўшчынай з іх урадовымі органамі, а пераважна з незалежніцкім сялянскім кірункам? Гэтыя пытаньні не патрабуюць адказу. Усім ясна, што усе гэтыя тры кірункі ідуць проці незалежнага сялянскага быту. Як „Наша Праўда“ так і „Бел. Слова“ і Бел. Дзень“ хочуць трымаць нашае сялянства ў цемры, у дэзарганізацыі, каб чужая ўлада магла лёгка выкарыстаўваць працу мазольных сялянскіх рук. Але гэтая праца ім не ўдаецца. Сялянства пайшло сьведама, каб бел - чырвона - белы сьцяг сапраўды сялянскай арганізацыі — Беларускага Сялянскага Саюзу падняць высока.

ВЫБАРЫ Ў САМАЎРАДЫ.

Сьпісак № 1.

У нядзелю 5-га чэрвеня на рукі Галоўнага выбарнага Камісара гр. Лучынскага быў пададзены сьпісак кандыдатаў Аб'яднанага Беларуска-Расейскага Выбарнага Камітэту. Дзеля таго, што гэты сьпісак быў-першым паданы, атрымаў ён чарговы № 1.

Такім чынам у Вільні першым сьпіскам кандыдатаў будзе сьпісак Беларуска-Расейскага Блёку.

Да выбараў у самаурады.

У сувязі з выбарамі ў самаўрады і дзеля дапамогі сялянству арганізаваць выбары, просім сяброў Сялянскага Саюзу, а таксама і падпішчыкаў „Сялянскай Нівы" прысылаць у Цэнтральны Камітэт Беларускага Сялянскага Саюзу весті аб тым, на калі вызначаны выбары ў мясцовую валасную або меставую раду.

Цэнтр. Камітэт Бел. Сял. Саюзу.

Вільня, Завальная 6—5.

Раяновыя Камітэты.

Аб'яднаны Беларуска-Расейскі Камітэт арганізаваў 8 раяновых камітэтаў у розных частках места, а іменна:

1) На Новым Сьвеце.

2) На Сьніпішках — Кальварыйская 49, паўнамоцнік п. В. Кузьміцкі.

3) У Зьвярынцы—Вітаўтаская д. 37, кв. 4, паўнамоцнік Г. Шпілеўскі.

4) На Зарэччы — Антокалі — памоцнік В. Сямёнаў.

5) На Пагулянцы — В. Пагулянка д. 29, паўнамоцнік інж. А. Рахлін-Румянцаў.

6) У цэнтры места—Людвісарская 1 (уход з панадворку), паўнамоцнік А. Бутурлін.

7) Левабярэжныя вёскі—гр.

8) Правабярэжныя вёскі—паўнамоцнік гр. Яцыва.

Беларускі Выбарчы Комітэт.

Грамадзяне! Беларусы!

19-го чэрвеня с. г. адбудуцца выбары ў Віленскую меставую Раду.

Усе польскія партыі і выбарныя камітэты вядуць агітацыю за сваіх польскіх прадстаўнікоў і хочуць здабыць якнайбольш галасоў. Кожная польская партыя ад правай да левай дакляроўвае Вам цяпер і паляпшэньне меставай гаспадаркі і зьмяньшэньне падаткаў і помач безработным і бедным і сіротам і калекам, але як толькі кончуцца выбары, прадстаўнікі гэтых партыяў стануць праводзіць у жыцьцё нешта зусім іншае. Каб здабыць Вашыя галасы зьяўляюцца розныя агітатары і вядуць агітацыю за зусім дагэтуль няведамых быццам Вашых абаранцеляў. Але вы павінны ведаць, што толькі тыя людзі, што ўжо цэлымі гадамі вядуць змаганьне за вашу лепшую долю, за вашыя інтэрэсы і законныя правы, змогуць і далей весьці гэтае змаганьне.

У дзень выбараў 19-га чэрвеня ўсе павінны пайсьці на выбары і даказаць, што наша сіла ў нашым аб'яднаньні, што ўсе мы Беларусы работнікі, рамесьнікі і працоўная і безработная інтэлігенцыя згуртаваліся каля адная нацыянальнага Беларускага Выбарнага Камітэту і затым галасавалі за Аб'яднаны Беларуска-Расейскі сьпісак.

Грамадзяне! Помніце — ў арганізацыі і ў еднасьці сіла!

Дня 4. VI. 27.

Беларускі Выбарны Камітэт.
Вільня, Завальная, 6—5.

Мітынгі.

Беларуска-Расейскага Выбарнага Камітэту.

Дня 2-га чэрвеня на Сьніпішках пад голым небам адбыўся мітынг Аб'яднанага Беларуска-Расейскага Выбарнага Камітэту.

З прамовамі выступалі гр Більдзюкевіч, А. Румянцаў і В. Кузьміцкі. Пасьля прамоў арганізатараў мітынга, выступіў прамоўца ад выбаршчыкаў, які дзякаваў Камітэту за ягоную энэргічную працу ў справе выбараў. Сярод прысутных на мітынгу чуўся вельмі ажыўлены і прыхільны настрой да аб'яднанага беларуска-расейскага сьпіску кандыдатаў.

На мітынгу былі прадстаўнікі стараввераў, якія таксама будуць галасаваць за аб'яднаны беларуска-расейскі сьпісак.

Аб'яднаны Беларуска-Расейскі Выб. Кам. арганізуе два вялікія **Мітынгі** ў салі Крэнгеля, (Людвісарская, 1.). Адзін з іх адбудзецца 5-га, а другі 12-га чэрвеня с. г., а 1-ай гадзіне ўдзень.

На мітынгах выступае рад прамоўцаў ад Беларусаў і ад Расейцаў.

Сьпіскі выбаршчыкаў.

На дзень 1, 2 і 3 чэрвеня была вызначана праверка сьпіскаў выбаршчыкаў. Праверка выказала, што сьпіскі вельмі дрэнна зложаны. Прапушчаны н'ат цэлыя вуліцы, масы выбаршчыкаў, пераважна нацыянальных меншасьцяў не занесяны ў сьпіскі і шмат прозьвішчаў выбаршчыкаў зусім перакручана. У сувязі з гэтым Аб'яднаны Беларуска-Расейскі Выбарны Камітэт зьвярнуўся да галаўнага выбарнага камісара з просьбай аб прадаўжэньні тэрміну праверкі сьпіскаў выбаршчыкаў.

Аднак просьба гэта была адхілена.

Другі мітынг адбыўся ў нядзелю 5-га чэрвеня ў салі Крэнгеля. З прамовамі выступалі пас. Ярэміч, гр. Емельяноў, сэн. Багдановіч, гр. Белеўскі, гр. Румянцаў, і гр. Кузьміцкі. Апрача арганізатараў мітынгу з прамовамі выступалі ад выбаршчыкаў гр-ка Белеўская і гр. Сахагуб. Усе прамоўцы выказаліся за Аб'яднаны Беларуска-Расейскі сьпісак.

У панядзелак 6-га чэрвеня, а 7 гадз. ўвечары адбыўся раённы мітынг Аб'яднанага Беларуска-Расейскага Блёку: у Зьвярынцы. З прамовамі выступалі Беларусы і Расейцы.

Выбары на правінцыі.

Нас інфарміруюць з м-ка Сіняўка Нясьвіскага павету, што там адбудуцца выбары ў валасную Раду 20-га чэрвеня. 9 га чэрвеня павінна быць ужо выстаўлены сьпіскі кандыдатаў на радных.

У гэтай урадавай акцыі бачыцца сьпешнасьць, бо толькі што абвясьцілі перавыбары і зараз-жа вымагаюць сьпіскаў. Відаць робіцца гэта дзеля таго, каб сялянства не мела часу на развагу.

„З кулька ў рагожку“.

Ад самага пачатку абвяшчэньня выбараў у Віленскую меставую Раду Беларусы—жыхары м. Вільні пастанавілі прыняць удзел у выбарах і з гэтай мэтай арганізавалі 10-га траўня с. г. Беларускі Выбарчы Камітэт (Завальная 6). Беларускі Выбарчы Камітэт адразу ўступіў у перагаворы з іншымі нацыянальнымі меншасьцямі з мэтай стварэньня агульнага блёку. У тракце гутарак выясьнілася, што агульны блёк нацыянальных меншасьцей немагчыма стварыць, аднак Беларусы дагаварыліся з Расейцамі і ўтварылі Аб'яднаны Беларуска-Расейскі Выбарчы Камітэт (Людвісарская 1), у які ад Беларусаў увайшлі сэн. В. Багдановіч, пас. Ф. Ярэміч, гр. А. Більдзюкевіч і д-р Б. Туронак.

У сувязі з гэтым „Наша Праўда" пясьмела прабавала заікацца аб нейкім ананімным быццам, Беларускім Камітэце, у складзе якога паданы асобы, якіх ніхто з Беларусаў ня знае і таксама ніхто ня ведае хто ўкладаў гэты Камітэт. Незабаўна, а то і тэйсамай датай, у „Нашай Праўдзе" зьявілася агітацыя за польскі „Zjednoczony Komitet Wyborczy Socjalistycznych Partji i Związków Zawodowych", і што быццам той ананімны Беларускі Выбарчы Камітэт увайшоў у склад гэтага польскага Камітэту, толькі ад яго назовы „Беларускі" не асталося ніводнае літары.

Дык вось, з гэтага бачым, што ананімны быццам „Беларускі Камітэт" паправіўся з кулька ў рагожку! Быццам існаваў, але зараз пахаваўся пад польскія скрыдлы і ўліўся „bez zastrzeżeń" у польскі „Zjednoczony Komitet Wyborczy Socjalistycznych Partji i Związków Zawodowych", які складаецца з P. P. S., Niezależnych Socjalistów (польскія партыі), з Поалей Цыёну (жыдоўская партыя) і Związków Zawodowych (пераважна Палякі і Жыды). Жыдоўскія эсэры пачаткава ўвайшлі ў гэты Камітэт, а пасьля выступілі з яго.

Яшчэ раз бачым, што ананімны Беларускі Камітэт згубіў свой нацыянальны воблік і пайшоў пад каманду польскіх пэпэсаў. Гэты факт ня так кампраміт уе быццам Беларускі Выбарчы Камітэт, якога ніводная з беларускіх арганізацыяў не арганізавала, як самую газэту „Нашу Праўду" і яе падданых, нясьвеламых прыхільнікаў. Бо-ж аб'яднаньне „Праўды" з PPS, хоць-бы і з лявіцай ды з „Niezal. Socjal." сьведчыць аб незразумелай для звычайных чытачоў дружбе між імі. Але калі прыпомнім мы, што „Праўдай", а раней „Справамі" кіруе адна рука, што прымае ўладу інад польскімі сацыялістычнымі партыямі, дык для нас будзе зразумелым і тое, што ананімны „Беларускі Выбарчы Камітэт" „bez zastrzeżeń" увайшоў у польскі і гэтым зусім пахаваў сябе.

Але ўся камэдыя з быццам Беларускім Выбарчым Камітэтам раскрыла ўсім вочы. Ніводзен беларускі работнік, ні рамесьнік, ні інтэлігент не аддасьць свайго голасу за польскі лявіцова-пэпэсаўскі „Zjednoczony Komitet Wyborczy Socjalistycznych Partji i Związków Zawod.". Усе, як адзін будуць галасаваць за Беларуска-Расейскі спісак і такім чынам правядуць сваіх кандыдатаў у меставую Раду, для абароны нашых сацыяльных інтарэсаў і нацыянальных правоў.

З ГАЗЭТ.

Аб маральнай санацыі.

Варшаўская прэсавая інфармацыя падае, што Віленская літоўская газэта „Вільняус Аідас" зьмясціла артыкул „Беларусы, польская палітыка і мы".

У гэтым артыкуле названая газэта піша, што польская палітыка ў адносінах да Беларусаў значна зьмянілася на карысць апошніх. Дзякуючы радыкалізму Грамады, варшаўскія палітыкі жадаюць увайсьці ў кантакт з некаторымі беларускімі дзеячамі (напр. з Умястоўскім), якія яшчэ не скампраміталіся лішняй дзяльнасцяй (прыхільнасьцю да польскага ўраду), як Балаховіч, Аляксюк і Паўлюкевіч.

Далей газэта заклікае літвіноў да радыкалізму каб зрабіць сабе „Умястоўскага", кажучы, што „Беларусы навучылі нас, што толькі барацьбою і страхамі можна што-колечы зрабіць у нашых валадароў".

Прызнаючы рацыю, что толькі барацьбою можна хоць што-колечы сабе здабыць, прыходзіцца заявіць, што на гэтакую здабычу як Умястоўскі ня варта траціць сілы, а калі літоўскі „Вільняус Аідас" жадае сабе гэтакай здабычы, дык відаць, што названая газэта мая зусім благую і фальшывую інфармацыю аб беларускім нацыянальным руху. Але калі „Вільняус Аідас" жадае гэта сьвядома, дык мы са свайго боку жадаем яму пасьпеху ў яго радыкальнай барацьбе за здабыцьцё літвінам, літоўскаго Умястоўскаго.

„Białorusin" Умястоўскі гэта-ж тое самое што і „бѣлоруссъ" Паўлюкевіч, толькі розніца ў тым, што калі Паўлюкевіч скампраматаваў сябе ў вачох Беларусаў, дык урад даўшы яму як эмэрытуру канцэсію на сьвяцільна-каляровую ігру ў лёто, на места Паўлюкевіча паставіў Умястоўскага. Місія Умястоўскага выяўляецца ў тым, што ён на атрыманыя ад ураду грошы выдае газэту „Беларускі Дзень, чым думае прывучыць Беларусаў да польскае дзяржавы. Не робячы ніякіх уступак Беларусам урад думае гэтым самым палянізаваць беларускую душу, а тагды, калі Беларусы (па думцы варшаўскіх палітыкаў) навучацца думаць па-польску, пакахаўшы ўсё тое, што польскае, дык прышчапіць Беларусам польскую мову і культуру стане зусім лёгка.

Але-ж Беларускі народ адразу пазнаў ваўка ў авечынай скуры, дык і Умястоўскі фактычна праваліўся, бо толькі барацьбою, а не ўгодаю, можна сабе што-колечы здабыць!..

Калі ж Грамада сваею рэвалюцыйнаю барацьбою здабыла Умястоўскага, дык гэта сьведчыць, што яна пабіта, дзякуючы нетактычнасьці яе кіраўнікоў. Дык і вышла тое, што верхаводы папалі за краты, масы атрымалі Умястоўскаго, а правакатар, які па інструкцыям дэфэнзывы спарадзіў грамадаўскі рух, пад новаю беспартыйнаю формаю працуе далей, каб калі прыдзе час здаць на эмэрытуру Умястоўскага, даць адпаведнага заступніка на казённую пэнсію.

Усе Беларусы, бяз рожніцы палітычных перакананьняу, партыяу і сацыяльнага палажэньня галасуйце за сьпісак № 1.

З жыцьця пад Польшчай.

П. П. С. у апазыцыі.

Польская Партыя Сацыялістаў, якая адразу прыхілілася да маршалка Пілсудзкага і памагала рабіць яму маёвы пераварот, адхілілася цяпер ад ураду і перайшла ў вострую апазыцыю. Пры гэтым вызначае ўсе тыя грахі, якія натварыў санацыйны ўрад. Сярод гэтых грахоў бачым: не выкананьне зямельнай рэформы і пазбаўленьне краю збожа, што стварыла дарагоўлю прадуктаў.

Скліканьне Сойму.

Надзвычайная сэсія Сойму мае быць склікана 20 чэрвеня. Сойм адразу возьмецца за працу.

Арышт камуністых.

У Варшаве 31 траўня камуністы ладзілі дэманстрацыі, у часе гэтых паходаў 10 чалавек ранена.

Украінскія паслы апраўданы.

Віленскі Апэляцыйны Суд на выезднай сэсіі ў Роўным апраўдаў украінскіх паслоў—Казіцкага, Васіньчыка і Чучмая, якія вінаваціліся за публічныя прамовы, быццам падбураючы народ да непаслушэнства ўладам і парушэньня публічнага спакою.

Першая судовая інстанцыя асудзіла іх на кару ад 1 да 2 гадоў вастрогу.

Але-ж Люблінскі Апэляцыйны Суд апраўдаў. Гэтым астаўся незадаволены пракурор, які перанёс справу ў Найвышэйшы суд, адтуль справа перашла ў Віленскі Апэляцыйны Суд, які ізноў падсудных паслоў апраўдаў.

Падвышка пэнсіі ўрадаўцам.

Польскія газэты пішуць, што апрача тое дзесяціпроцантовае падвышкі пэнсіі ўрадоўцам, якая дана цяпер, 31 ліпеня, урадоўцы ізноў атрымаюць 8 проц. падвышкі, а з 1 верасьня ізноў 7 проц. Калі гэтак, дык зьніжэньня падаткаў няма чаго чакаць.

Катастрофа ў Кракаве.

У паўдня 5 г. чэрвеня ў Віткавіцах каля Кракава выбухла вайсковая парахоўня.

Налічваюць да 500 раненых, колькі забіта яшчэ ня ведама.

Страты матэрыялу парахоўні аблічваецца прыблізна на 1.270.000 злотых.

Кракаў таксама мае страты болей як на мільён злотых; усе шыбы выбіты, вуліцы засыпаны кавалкамі шкла.

Сьвяткаваньне 10-х угодкаў сьмерці М. Багдановіча.

1927 год зьяўляецца годам сумных успамінаў для ўсяго Беларускага Народу. У гэтым годзе спраўляў наш Народ жалобныя ўспаміны аб сваіх пісьменьніках-песьнярах, сынах нашага народу, якія без пары пакінулі гэты сьвет. Гэтымі сынамі нашае Беларусі зьяўляюцца: Ядвігін Ш., Казімір Сваяк і М. Багдановіч. Вось гэтыя сыны, якія ў сваіх творах апявалі нядолю, пакінулі свой народ, не дачакаўшыся лепшай долі.

Па вялікшых местах Беларусі, дзе ёсьць болей беларускай інтэлігенцыі, адбываліся гэтыя ўгодкі больш урачыста. Разам з імі і нашы Радашкавічы таксама не прапусьцілі міма гэтых угодкаў, а як маглі абходзілі іх.

Вось тут я хачу сказаць некалькі слоў аб сьвяткаваньні 10-х угодкаў сьмерці М. Багдановіча.

Гэтае сумнае сьвяткаваньне ў нас адбылося 29.V, 1927 г. У праграму сьвяткаваньня ўвайшоў толькі рэфэрат аб творчасьці, жыцьці і значэньні ў паэзіі М. Багдановіча. Адчытаў рэфэрат вуч. VIII-ае кл. М. Пецюкевіч. На рэфэрат сабралася многа слухачоў. Трэба адзначыць, што рэфэрат быў вельмі добра апрацаваны. Відаць, што рэфэрэнт добра ўнікнуў і разабраўся ў творстве М. Багдановіча. Паміж іншым рэфэрэнт М. Пецюкевіч сумнымі словамі адзначыў, што „наш вялікі пясьняр заснуў на векі ў чужой старонцы, у якую яму так не хацелася вязьці сваё збалелае цела", але-ж „зерне кінутае М. Багдановічам у беларускі грунт ніколі не загіне—яно буйнымі ўсходамі закрасуе на беларускай ніве".

Усе прысутныя разышліся з глыбокім жалем у сэрцах па вялікім беларускім паэце-філёзофе і служцы красы.

Ф. Вольскі.

Што дзеецца ў сьвеце?

Англа-Савецкія адносіны.

Увесь сьвет устрывожаны дыплёматычным разрывам Англіі з Саветамі.

Газэты пішуць аб магчымасьцях вайны. Аднак-жа як Саветы гэтак сама і Англія публічна заявілі, што дыплёматычны разрыў, які стаў запраўдным фактам, ня мае перад сабою ніякіх ваенных мэтаў.

Ад апошніх падзеяў Масква шуміць. Савецкія ваенныя ўлады шыкуюць армію, каб яна была гатовая, у кожную хвіліну стаць у абароне пралетарскай дзяржавы.

Англія, каб паказаць сваю сілу дэманстратыўна наладзіла манэўры свайго ваеннага флёту на Балтыйскім моры.

У Камінтэрне.

У часе, калі здарыўся разрыў зносінаў з Англіяй адбывалася паседжаньне камуністычнага інтэрнацыяналу.

Лічачы, што англа-савецкі канфлікт паўстаў дзякуючы нетактычнасьці расейскіх бальшавікоў, апазыцыя ізноў падняла галаву. У сваей прамове Троцкі, як лідэр апазыцыі, жорстка асудзіў палітыку сталінска бальшавіцкага цэнтру. Камінтэрн, за вострую прамову, папярэдзіў Троцкага, што калі ён будзе далей вясьці сваю лінію, дык яго выключаць з Комінтэрну.

Бальшавіцкая няўдача ў Англіі дала апазыцыі козыр, дык чакаюць паважнейшага канфлікту ў камуністычнай партыі.

Падзеі ў Кітаі.

Генэрал Чанг-Кай-Шэк з аднаго боку, а з другога боку ген. Фэнг моцна пабілі армію Чанг-Тсо-Ліна.

Гэтакім парадкам справы бальшавіцкага ўраду ў Ханькоў значна палепшыліся. Цяпер, або наступіць згода паміж нанкінскім і ханькоўскім урадамі, або паўстане барацьба паміж іх арміямі, галоўнымі камандзерамі якіх ёсьць генэралы Чанг-Кай-Шэк і Фэнг—сучасныя пераможцы Чанг-Тсо-Ліна.

Літва.

Сьмяротны асуд над ген. Клешчынскім выкананы. Просьбу Клешчынскага аб памілаваньні прэзыдэнт Сьмятона не ўважыў. Генэрал Клешчынскі вінаваціўся за шпіёнства на карысьць Саветаў.

Нямеччына.

У адносінах да англа-савецкага канфлікту Нямеччына адносіцца нэйтральна, так сказаць заняла „залаты асяродак". Дык і скарыстае з гэтага, бо гандаль паміж Англіяй і Саветамі будзе весьціся пры пасярэдніцтве Нямеччыны, куды пераводзяцца савецкія гандлёвыя канторы з Лёндану.

НАВІНЫ.

— Спэктакль у беларускай школе. У нядзелю 5 г. чэрвеня ладзіўся спэктакль у шаўлянскай школе Беларускага Інстытуту Гаспадаркі і Культуры, старанньнямі вучыцелькі М. Булыгі.

— У Беларускім Коопэратыўным Банку. „Dziennik Wileński" падаў вестку, што польскія ўлады забралі нешта значную частку грошай з Беларускага Коопэратыўнага Банку. Грошы забраны быццам дзеля таго, што кіраўніцтва Банку не магло вытлумачыць адкуль гэтыя грошы паступілі ў Банк.

„Наша Праўда" аб гэтым здарэньні піша зусім інача, тлумачачы, што забраныя ўладаю грошы належаць арыштаваным паслом, якія сабралі гэтыя сумы за час пяцігадовага пасланьня.

— Філія Нацыянальнага Інстытуту. У Вільні, як піша „Słowo" арганізавана пад старшынством пасла Хамінскага філія польскага Інстытуту для „badania" справаў нацыянальных меншасьцяў. Не гледзячы на прапановы, нацыянальныя меншасьці ў склад Інстытуту не ўвашлі, толькі некаторыя Беларусы як Умястоўскі, ды мо' н'ат і Луцкевіч будуць даваць Інстытуту інфармацыі аб беларускіх справах.

— Асуд камуністаў. Віленскі акружны суд асудзіў на восем гадоў цяжкага вастрогу Мэйлаха Эпштэйна і Эліяша Гэнса за тое, што яны напалі на Абрама Балака і паранілі яго стрэламі з рэвольвэра. Балака западозрывалі ў правакацыі і дэфэнзывай працы, які, будучы сябрам гуртка комуністычнай моладзі выдаў гэты гуртук паліцыі, у рэзультаце чаго 12 камсамольцаў было арыштавана.

— Польская сыстэма. Як відаць з паданых ніжэй здарэньняў, Палякі па сваей натуры маюць уроджанае прызвычаеньне да кулачнае расправы.

Віленскія ды нават і варшаўскія газэты пішуць, што начальнік стралецкага штабу ў Вільні М. Лянг прышоўшы ў рэдакцыю газэты „Głos Wileński" набіў па твары рэдактара Каўнацкага, за тое, што Каўнацкі дрэнна адзываўся аб стральцох. Каўнацкі належыць да эндэкаў.

Эндэцкі-ж „Dziennik Wileński" перадрукаваў з „Rzeczypospolitej" вестку аб тым, што бышы супрацоўнік „Kurjera Wileńskiego" нейкі Сьвянціцкі, таксама набіў па твары рэдактара В. Вьсьцекліцу. Вьсьцекліца зьяўляецца прыхільнікам стральцоў. Відаць, што мардабойства--польская сыстэма, якую тасуюць палякі ў адносінах да самых сябе, а што ўжо гаварыць аб адносінах да Беларусаў?!...

— Асуд. Віленскі суд асудзіў на 13 гадоў Ю. Гінко і на 12 г., З. Сычэўскага, а таксама 8 чалавек ад 7 да 3 гадоў цяжкага вастрогу, якія вінаваціліся ў шпіёнстве на карысьць саветаў.

Аб палянафільскім балоце.

Там, дзе людзі працуюць не ідэйна, а толькі за грошы, заўсёды паміж імі зьяўляюцца спрэчкі і непаразуменьні. Прыкладам праўдзівасьці гэтага можа служыць „Паўлюкевічаўшчына". Ува ўсіх яго арганізацыях, увесь час адбываюцца „ўнутраныя гарэньні". Мы былі сьведкамі частых рэконструкцыяў яго ўстановаў. Цяпер-жа, праз нейкі час, сярод віленскіх сяброў Паўлюкевіча запала іскра нязгоды, якая мела выклікаць „пажар" каб спаліць „дыктатуру" Паўлюкевіча. На гэты раз гэтая справа не датыкала яго Рады ці „Прасьветы", а фінансэрыі „Беларускае Хаткі". Гэтая паўлюкевічаўская шопка, дае яму вялікія даходы, якія ён дзеліць як сам хоча, бо канцэсію ад ураду, фактычна атрымаў асабіста Паўлюкевіч, а вывеску „Беларуская Хатка" прыдаў толькі для дэкарацыі.

Процi гэтакага безкантрольнага гаспадараваньня над шопкаю, бунтавалася частка сяброў, але-ж нічога не памагала. Нарэшце на іх дамаганьні Паўлюкевіч быў змушаны вызначыць агульнае сабраньне сяброў „Хаткі", для перавыбару ўраду, дык тут гатавалася яму нямілая сэнсацыя, але-ж аказалася, што Паўлюкевіч аб тым загаворы, які гатовіўся проці яго, ведаў, дык таксама „ня спаў у шапку". Калі віленскія сябры „Хаткі" былі не здаволены Паўлюкевічам за тое, што ён браў сабе болей чым даваў ім, дык на правінцыі Паўлюкевіч закупіў сабе некалькі, прыблізна 30, „малайцоў", якія былі яму бязумоўна вернымі...

І вось, справа, ня гледзячы на адбытае сабраньне 22 траўня, асталася „вісець у паветры", бо сабраньне ізноў каранавала каралём „Хаткі" Паўлюкевіча, хоць незадаваленьне ім яго віленскіх калегаў асталося.

Пасьля сабраньня адбыўся банкет: гарэлка лілася ракою. Пілі колькі хто хацеў. Піва і садовае вады стаялі вялікія бочкі: толькі налівалі—спажывай... Вось што знача быць у згодзе з польскім урадам!...

Толькі ўжо на другі дзень, калі Паўлюкевіч паканаў сваіх віленскіх ворагаў з лічбы сяброў „шопкі", дык адносна тых правінцыяльных малайцоў, якія ўратавалі яму „гонар", ужыў трохі не карэктнасьці, бо—не хапіла грошай, каб яксьлед разрахавацца. Давалі толькі на дарогу, а за працу абяцалі прыслаць.

Захоплены ліквідацыяю Грамады Паўлюкевіч вядзе далей дэфэнзыўную працу проці Сялянскага Саюзу і ўжо распачаў паход, бо ў апошнім нумары „Бел. Слова" падаў цэлы рад інсынуацыяў і брахні... Распачаў гэтую працу пры дапамозе свайго агента са Слонімшчыны Баначкоўскага, які забіў ужо селяніна Лінцэвіча.

Пры сваей дэфэнзыўнай працы ён сіліцца кінуць „нагану" і „Сялянскай Ніве". Толькі мусім адзначыць, што вышла гэта даволі ня спрытна, бо ў адным месцы называе „Сялянскую Ніву" нуднаю газэцінаю, а ў другім той самы „слонімскі даношчык" словы „Сял. Нівы" называе пекнымі. Дзе-ж тут лёгіка, бо ці-ж можа быць пекнае нудным?...

Гэтакія нелёгізмы можа дапусьціць толькі „доктарская" галава Паўлюкевіча, якая затапіла сябе ў палянафільскім балоце.

Усе тыя прозьвішчы, якія называе „паўлюкевічанка" („Бел. Слова" ў № 16) у „Жыцьці правінцыі" Сялянскаму Саюзу ня знаныя і аб палітычных перакананьнях, дзейнасьці і сымпатыях тых асобаў Сялянскі Саюз нічога ня можа ведаць, бо яго сябрамі яны не зьяўляюцца.

Прыпісваючы людзям тое, што ня ёсьць праўда, Паўлюкевіч выдае сябе з галавою, як запраўдны дэфэнзыўшчык-правакатар.

Трэцяя кніжка „Сахі“.

У канцы траўня месяца выйшла трэцяя кніжка гаспадарчае часопісі „Сахі“.

Гэтая кніжка як і дзьве папярэднія, безумоўна заслугуе на ўвагу.

У першым артыкуле „Што такое спэцыяльная гаспадарка“ гаворыцца, што спэцыяльная гаспадарка прыпасавана да таго, каб вытварыць, як магчыма болей, аднароднага тавару найлепшага гатунку, а тагды за грошы здабытыя ад прадажы гэтага тавару, здаволіць усе свае патрэбы. Спэцыяльная гаспадарка мае той добры бок, што гаспадар, вытвараючы адзін які-небудзь прадукт, можа лепей ведаць, як вытвараць яго, каб з яго стаўся найлепшы і найдаражэйшы тавар; тагды як той, хто вядзе рознабаковую гаспадарку павінен прайсьці ўсе земляробскія навукі.

Гаспадар, пры спэцыяльнай гаспадарцы можа мець ад яе ў 10, а то і ў 20 разоў большы даход чым ад звычайнае гаспадаркі.

Бяда толькі, што спэцыялізацыю гаспадаркі можна праводзіць пры хутарскім гаспадараньні, дык прыйдзецца яе да нашага гаспадараньня цяжка.

Ідзя спэцыялізацыі гаспадаркі ёсьць, а знача памаленьку будзе зблізкацца да зьдзейсьненьня.

Далей ідуць артыкулы аб мінэральным угнаеньні, аб азотных гнаях і аб попеле як угнаеньні.

За адно пералічым і рэшту артыкулаў „Сахі“, а імена: „Рожа ў сьвіней“, „Лячэньне наравісгага каня“, „Як уберагчы гусянят ад здыхаты“, „Як прыгатаваць дамовым спосабам тварог“, „Як зрабіць добры сыр“, „Як залажыць школку і гадаваць прышчэпы“, „Як высушыць сырое памяшчэньне“, „Травень на пчольніку“, „Досьледы з пасевамі бульбы на балоце“, і парады агранома,

Кожны гэты артыкул безумоўна вельмі карысны для земляроба, бо паглыбіць яго веду.

Да нас пішуць.

Махлярства.

(Баранавіцкі пав.).

У № 16 Паўлюкевічаўскае „Беларускае Слова“ зьмясьціла ілжывую карэспандэнцыю „Сьвіранца“ пад назовам „Нашы Сельсаюзьнікі“, у якой малюе жыцьцё Сымона Рудога, жыхара в. Сьвіраны.

Але як відаць, дык благога карэспандэнта мае „Бел. Слова“, бо каб карэспандэнт быў заправды на адпаведным месцы, дык ведаў, што Сьвіраны не Слонімскага павету, як падае „Бел. Слова“, а Баранавіцкага, як ёсьць у запраўднасьці.

А тое што тая карэспандэнцыя зьяўляецца наскрозь ілжывою, дык сьведчыць гэтакі факт як тое, што Сымон Руды заарыштаваны быў 1 кастрычніка 1925 году, дык ня мог ён быць сельсаюзьнікам, бо ў той час ня было яшчэ ані Сял. Саюзу, ані яго газэты „Сялянская Ніва“. Як ведама праграма Сял. Саюзу апрацавана на канфэрэнцыі 24 сакавіка 1926 году г. з. пасьля арышту С. Рудога, дык, разумеецца, што ня мог ён будучы ў вастрозе насіць і чытаць праграму і статут Сял. Саюзу, як піша аб гэтым „здольны“ карэспандэнт „Бел. Слова“.

Мо' хіба цяпер, седзячы ў вастрозе ў Горадні Сымон Руды чытае „Сялянскую Ніву“ ды мо' стаўся ідэйным Сельсаюзьнікам і носіць, у сваей думцы сялянскую праграму і статут. Дык Божа яму памажы ў гэтым!

„Беларускаму Слову“ трэба лепей ведаць географію ды адміністацыйны падзел на паветы і наагул, заняцца паважнейшымі справамі. Гэтая-ж праца якую яно праводзіць называецца дэфэнзыўнаю.

Сьвіранскі.

Гісторыя нашага самаўраду.

(Лыскова, Ваўкавыскі пав.).

Калі гром гуркоча, дык знача хмара ёсьць, можа дождж пойдзе.

Гэтак сама вось і цяпер! Моцна загаварылі аб перавыбарах у валасныя Рады, дык магчыма, што гэтыя даўно жаданыя перавыбары—адбудуцца!

У сувязі з гэтым узялася я за пяро (даўно ўжо ня пісала), каб напісаць некалькі словаў, ды расказаць жыцьцябыт нашае валаснае Рады.

Апошні раз перавыбіралася яна ў 1923 г. Кажу перавыбіралася, але-ж фактычна, дык вызначана была павятовым старастаю, бо які-ж выбар пад прымусам.

Вось як гэта здарылася.

У часе выбараў выбралі радных да валасное рады выключна сялян-Беларусаў ды некалькі Жыдкоў. Як ведама, трэба пасылаць рэзультаты выбараў на зацьверджаньне павятоваму старасьце.

I калі мы зрабілі гэта, дык староста нашы „рэзультаты“ скасаваў, а чаму, я на'т і ня ведаю. Даволі таго, што скасаваў. Хадзілі чуткі, што новая рада не зацьверджана дзеля таго, што парушылася аб гэтым старая рада, якая пры выбарах не атрымала сялянскіх галасоў.

Былі вызначаны новыя перавыбары, а на гэты раз згодна з воляю пана войта, які на сабраньні „рэпрэзантаваў“ волю старасты, пашло сабраньне на кампраміс. Выбралі частку старое рады, г. зн. самога войта, ды тутэйшых „зуброў“ абшарнікаў—Быхаўца ды Дзяконскага.

Гэтыя рэзультаты староста з задаваленьнем прыняў, яму добра, але-ж ці добра сялянам!...

Што гэтая рада рабіла—хіба толькі ёй ведаць. Даволі таго, што пры дапамозе, папольску кажучы „szykan“ за пратэсты проці яе працы два разы аднаго раднага паліцыя стэрарызавала. Дык і ўсё заціхла. На лыскоўскай „Шыпцы“ ўсё спакойна... Падаткі, падаткі, ды ізноў падаткі, ды ліцытацыі...

Толькі вось у леташнім годзе, дык наша рада перарабіла вялікую працу: звольніла сэкрэтара, агледзеўшыя пасьля трохгадовае яго працы, што ён не адпаведны. Відаць не дагадзіў „зубрам“, дык бахнулі... Сэкрэтар быў тутэйшы жыхар, хоць лічыў сябе Палякам, але ніякіх фігляў не рабіў, дык смутна стала паном: ім трэба забавы.

Места сэкрэтара заняў прыежджы галілеюш, з натуры артыст-музык б. супрацоўнік палітычнае паліцыі ў Беластоку.

Напісала я гэтыя некалькі словаў дзеля таго, каб зьвярнуць увагу беларускага сялянства на тое, што пры новых выбарах ніякіх кампрамісаў буржуазіі не рабіць.

Плата.

Ваўкі нападаюць.

(Сьвянцянскі павет).

19 траўня с. г. у $^1/_2$ кілямэтра ад вёскі Коркі, Сьвірскае воласьці ваўкі напалі і заелі каня селяніна тэй вёскі Язэпа Глухоўскага.

З 22—23 траўня ўночы ваўкі напалі і таксама заелі трохгадовую кабылу ў селяніна Адольфа Карэцкага з вёскі Дубінкі, а 23 траўня нараніцы ваўкі заелі двохгадовага жарабка ў селяніна Буша з вёскі Засьвір.

Гэтакім парадкам за тры прыступы сьвірскія сяляне заплацілі лясным крывавжэрцам сэквэстратарам-ваўкам 1500 злотых.

Змагацца з ваўкамі няма чым, бо аружжа ніхто ня трымае. I без гэтага паліцыя ходзіць па вёсках, ды толькі тое робіць, што шукае аружжа, якога няма. Навят цэцячыя забаўкі забірае, а вось на ваўкоў, дык не зьвяртае ўвагі. Паліцыя спрытна прыводзіць да „парадку“ сялянства, дык чамуж-бы не папрабуе прылажыцца і да ваўкоў, якія гэтак страшэнна нашкодзілі і, магчыма, болей нашкодзяць сьвірскім сялянам.

Расток.

— **Новыя партыі**. Прадбачучы выбары з благаславенства польскае ўлады Паўлюкевіч залажыў пры сваей „слаўнай“ Радзе нейкую палітычную партыю.

Ідучы за прыкладам Паўлюкевіча гр. Янка Станкевіч, ужо з благаславенства А. Луцкевіча маніцца таксама залажыць нейкую быццам сялянскую партыю. Абедзьве гэтыя партыі лічаць на нясьведамасьць найцямнейшай часткі сялянства і спадзяюцца, што такім чынам, ім удасца разьбіць еднасьць паміж сялянамі.

Да ведама падпішчыкаў.

Шмат падпішчыкаў не атрымлівае зусім або вельмі неакуратна атрымлівае „Сялянскую Ніву“. Прычынай гэтага зьяўляецца благая воля валасной адміністрацыі і часам паштовых урадоўцаў. Каб спыніць гэтую ненармальнасьць, просім усіх падпішчыкаў прысылаць адкрыткі з паведамленьнем, ад якога часу падпішчык не атрымлівае газэты, ці якога нумару „Сялянскае Нівы“ зусім не атрымаў. Апрача гэтага трэба напісаць, ці падпішчык атрымлівае газэту сам з пошты ці праз воласьць. У кожным выпадку віны ўлады, адміністрацыя газэты будзе рабіць інтэрвэнцыю.

Адміністрацыя „Сял. Нівы“.

НАШАЯ ПОШТА.

Дзеля неаплаты падпіскі ад 1-га чэрвеня газэту ўстрымана наступным грамадзянам:

Галуб I., Таранка I., Касьцюкевіч I., Гарбач А., Казлоўскі А., Рудзяк М., Парфенчык, Магільніцкі П., Пятровіч-Кацяк А., Кацяк М., Курыловіч М., Кунцэвіч Р., Ляшчынскі I., Ляг М., Тарасэвіч В., Дзямідовіч К., Жук П., Бандарчык П., Тузін С., Чэрапавіч I., Карушчык А., Мажэйка I., Шымка I., Кабалыйкаў Ш., Калеш М., Слабко Б., Енстрат, Аксэрольд О., Шалкевіч А., Дунец М., Троцкі Т.

Куроўскаму: На прысланыя адрасы высалі пробныя нумары.

Трэдку, Зяновічу: Друкі паслалі.

Міхальчуку: Газэта пасылаецца на гурток. Можаце там чытаць.

М. Акочэнку: Вашую маемасьць найлепш аддаць у доўгатэрміновую арэнду, якая можа мець тое самое значэньне як і прадажа. Усе фармальнасьці трэба зрабіць у натаруса. Мэтадызм—гэта рэлігійная сэкта, якая пашырана ў Амэрыцы. У нас яна ня мае вялікіх шансаў на разьвіцьцё

Валодзя Барада: Вершы атрымалі, па магчымасьці зьмесьцім.

П. Цёмнаму: Вершы Вашыя трохіваслабыя. Чытайце больш вершаваных твораў.

Жыню П.: Газэту пасылаем Вам акуратна ад 17 лютага.

Палачаніну Ст.: Газэту пасылаем Вам акуратна. Падайце на пошце рэклямацыю.

Я. Дэшкоўскаму: Надрукуем толькі „Махлярства“, другой карэспандэнцыі ня можам надрукаваць. Цайлобскі не зьяўляецца сябром Саюзу.

Сапку і Семашкевічу: Друкі паслалі.

Лукашэвічу: Сяброўская складка выносе 1 зл. і ўступная 50 гр. Газэта „Сялянская Ніва“ каштуе 1 зл. у месяц.

А. Еўтухоўскаму, Б. Каплану, А. Бугель, Буку Ал., Мазолеву Л.—пробны нумар паслалі.

Зяновічу Г., Юшку Раману, Малчановічу Г., Семашкевічу, Асіповічу Т., Асіповічу П.—газэту пасылаем.

Дасталі ад:

Кастуся Шымкевіча 2 зл., Міхася Хруцкага 4 зл.

Усіх падпішчыкаў просім прысылаць належныя за газэту грошы. Хто ня прышлець падпіскі, таму будзе спынена пасылка газэты.

Рэдактар і выдавец К. Мацкевіч.

Беларуская Друкарня ім. Ф. Скарыны, Вільня—Людвісарская 1.